

'Klassieke scherpe jachten in Nederland' is het eerste overzicht van deze diepwaterjachten dat in Nederland verschijnt.

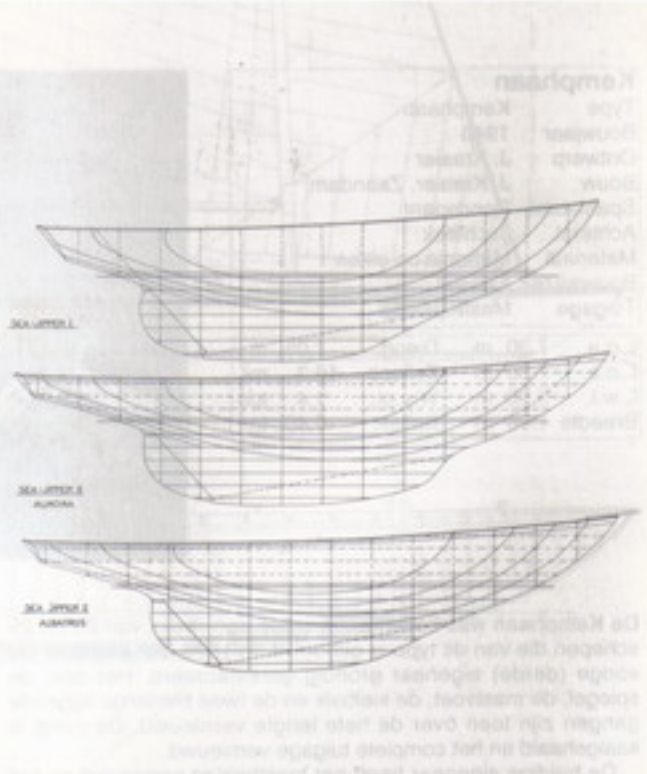
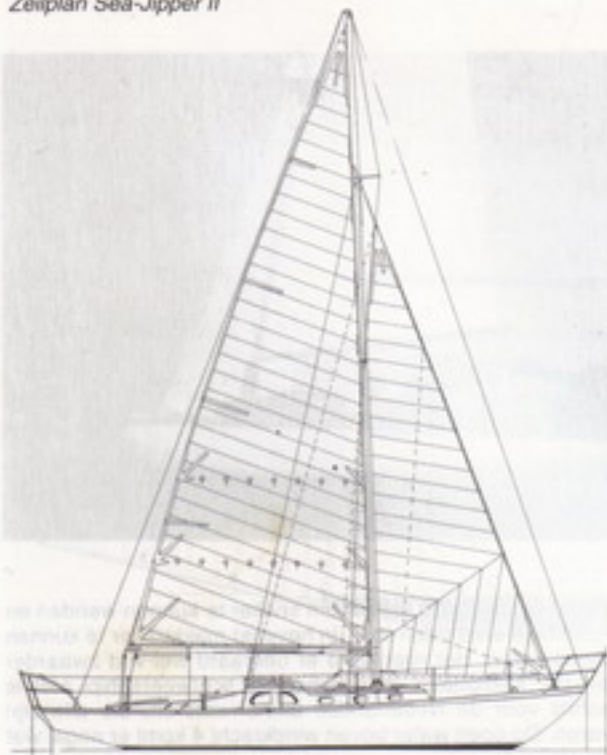
Er varen er in ons land naar schatting 500 tot 1000 van; veel van deze jachten zijn in Nederland ontworpen en gebouwd.

Na een aantal historisch getinte bijdragen, waarin onder meer de geschiedenis van de meetregels wordt beschreven, volgt een overzicht van ruim 200 jachten, met foto's en lijnenplannen.

Eigenaars vertellen in dit overzicht over hun eigen jacht.

Daarmee is het geen boek geworden met ingewikkelde zeil- en constructie- termen, maar een verslag waarin een bonte linie van jachten voorbij trekt. Deze jachten blijken een bron te zijn van zeilplezier en genieten van de elementen. Soms, bij restauratie, aanleiding tot ongerechtvaardigd optimisme, bloed, zweet en tranen, maar ook van trots als een restauratie gelukt is en het schip fantastisch blijkt te zeilen.

Zeilplan Sea-Jipper II

J. Kraaier

Menigeen heeft zijn eerste zeilpogingen gedaan in zowat het kleinste zeilbootje dat op onze wateren rondvaart, de 'Piraat', in 1958 ontworpen door J. Kraaier. Het hechtthouten hulkje meet 2,40 x 1,15 m en is in grote series gemaakt.

Dit succesvolle ontwerp was geen pril begin van deze jacht-architect, want acht jaar eerder bijvoorbeeld, had hij al de 'Tjerk Hiddes' ontworpen, een flink torentuigjacht van 10,60 meter. In 1947 ging op zijn eigen werf in Zaandam zijn 'Seajipper' te water, een mooie slanke meeuw van 9,40 m, die overigens wel wat loefgierig was. Van dit type zijn er drie gebouwd. De eerste van de drie, die vanaf het begin 'Albatros' heeft geheten, maakt deel uit van de VKSJ-vloot. Nu met boegspriet, waardoor een goede zeilbalans is verkregen.

Een ontwerp waarvan Kraaier er meer dan twintig op zijn werf heeft gebouwd is de 'Kemphaan', een karveel gebouwde rondspant van zevenenhalve meter, die het goed op de binnenwateren doet. Om duidelijk te maken dat hij ook grotere schepen aankon noemen wij 'Den Swarten Arent', die Kraaier in 1968 ontwierp. Het is een zeer geslaagde overnaadse mahonie motorsailor met een lengte van 12,5 meter geworden, die aan de wind 87 m² zeil kan voeren.

Dat zo'n betrekkelijk groot schip niet in staal is gebouwd, heeft waarschijnlijk te maken met de wens van opdrachtgever, een bekende houtindustrieel.

Vlak na de oorlog bracht Kraaier zijn werf op gang door als een van de eersten Skandinavische Volksboten te gaan bouwen. Het eerste exemplaar liep in 1946 van stapel.

Albatros

Type	Sea-Jipper II
Bouwjaar	1947
Ontwerp	J. Kraaier
Bouw	J. Kraaier, Zaandam
Spantvorm	S-spant
Achterst.	Jachthek
Materiaal	Pitch pine
Bouwwijze	Karveel
Tuigage	Torenkotter

L.o.a.	10.20 m	Diepg.	1.50 m
L.o.s.	9.40 m	Zeilopp.	45.0 m ²
L.w.l.	6.40 m	W.v.pl.	3.5 ton
Breedte	2.38 m	Ballast	1.3 ton

De 'Albatros' is ontworpen naar aanleiding van een prijsvraag die in 1944 door de toenmalige KVNWV werd uitgeschreven voor een ontwerp van een klein kruiserjacht voor de Zuiderzee. Volgens het verslag in de Waterkampioen van 1946 besloot de jury na ampele overwegingen het prijzengeld van vierhonderd gulden gelijkelijk te verdelen onder de inzenders van de beste vier ontwerpen, waaronder het ontwerp van de 'Albatros'.

De eerste eigenaar, de heer Benda uit Weesp, maakte in de veertiger jaren al tochten met de 'Albatros' naar de Oostkust van Engeland. Dit ondanks het feit dat er nog vele mijnen in de Noordzee lagen en de 'Albatros', in de na-oorlogse schaarste, nog geen motor had. Dit laatste was er de oorzaak van dat zij rond 1950 tijdens een windstille met slecht zicht, op het strand tussen Scheveningen en Hoek van Holland werd gezet. Omdat er toen bij het slepen een kikker was gebroken, is er bij de Scheepshelling Maatschappij Scheveningen een beting in het voordek gezet. Tijdens de eerste Dutch Classic Yacht Regatta in 1989 herkende de maker van deze beting de 'Albatros' aan zijn werkstuk, omdat het mooie koperen afdekhoedje, waar hij toen zo trots op was, er nog steeds (onbeschadigd) opzit.

Een van de zaken waar de oude heer Benda nog met smaak over weet te vertellen is dat met de Marshallhulp uit Amerika ook

motoren naar Nederland kwamen. 'For the help to Europe' stond er op de kist met de eerste motor voor de 'Albatros'. Uit ontmoetingen met zeilers die de 'Albatros' uit haar jonge jaren van direct na de oorlog nog kennen blijkt dat ze in die tijd met haar 9,40 m. een van de grotere plezierjachten was, en beschouwd werd als het mooiste schip van het toen nog rustige IJsselmeer. Maar ook dat ze erg loefgierig was – Benda voer meestal met het roer dwars. Dat is de reden dat er in de jaren '70 door de vierde eigenaar een boegspriet is aangebracht, waardoor het oorspronkelijke sloeputig veranderde in een kottertuigage.

Het schip bevindt zich, mede dankzij de harsrijke pitch pine romp, nog steeds in een uitstekende staat. De huidige eigenaren hebben er vele zeereizen op zitten, onder andere naar Noorwegen, Zweden, Ierland en Zuid-Bretagne. Drie zeeraces leverden evenzoveel prijzen op: de City to Damrace (Londen-Amsterdam, 1985) en de North Sailrace (Lowestoft-IJmuiden, 1990), beide aanbrengraces voor Sail Amsterdam, werd bekroond met een tweede, respectievelijk vierde prijs; de Reed's Classic Yacht Regatta (Falmouth-Camaret, 1992) met een tweede. Kortom, dit mooie jacht is ook op wateren buiten de Zuiderzee uitstekend in haar element.